

Jaseničan

OBČASNÍK VYDÁVANÝ OBECNÝM ÚRADOM V ORAVSKEJ JASENICI

Ročník X. | Číslo 2 | December 2020 | Nepredajné | noviny@oravskajasenica.sk | www.oravskajasenica.sk

Koľko lásky sa vymestí do krabice od topánok

Niečo teplé, niečo slané, niečo sladké, niečo voňavé, niečo mäkké a niečo pre potešenie. Takto mal vyzeráť darček pre seniorov v rôznych zariadeniach po celom Slovensku. Naši žiaci spolu s rodičmi a paní učiteľkami sa zapojili do akcie, ktorá sa na Slovensku organizuje už tretí rok. Zor-

ganizovala ju mladá žena. Pri návštavách svojej mamy v nemocnici si všimla opustených starých ľudí, vnímala ich pocit a chcela im pomôcť. Chcela im darovať lásku, ktorá mnohým v nemocničiach chýba. Spomenula si na dievčatko z Rakúska, ktoré nieslo do kostola krabici od topánok.

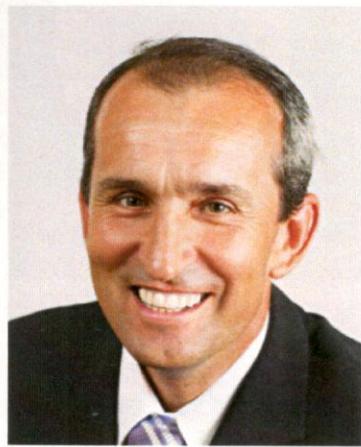
Z krabice trčala malá plyšová hračka a bolo jasné, že ju prináša do zbierky pre niekoho, komu urobí veľkú radosť. A tak spolu s kamarátmi začali plniť krabice od topánok. Ten-to rok sa zapojili tisícky ľudí a aj vďaka našim deťom z obce bude seniorom pri stromčeku veselšie.

My dúfame, že láska a úcta k ľuďom sa z ich srdiečok nevytratí a budeme sa môcť na nich vždy spoločne. Ďakujeme aj rodičom, ktorí sa zapojili, a akýmkoľvek spôsobom nám pomohli vytvoriť balíčky.

Alena Turčeková

Úvodník starostu

Milí spoluobčania, dovoľte mi prihovoriť sa vám ku najkrajším sviatkom v roku. Vianočné sviatky sú obdobím, na ktoré netrpeživo čakáme, lebo ich čaro a výnimočnosť nás napĺňajú pocitmi šťastia, pohody a lásky. Vianočné sviatky v každom z nás upevňujú základné ľudské hodnoty.

Tíško prichádza tento zvláštny čas, keď sa stretávajú rodiny, príbuzní a známi, keď si sadáme k spoločnému stolu, aby sme sa tešili z jedinečnej sily, ktorej hovoríme rodinné puto. V tento sviatočný čas chceme byť dobrí

navzájom k sebe, chceme každému rozdávať len radosť. Vianoce sú obdobím, keď sa každý snaží byť s blízkymi, keď si uvedomujeme silu priateľstva, lásky, úcty a obetavosti. Hoc, tieto Vianoce budú kvôli obmedzeniam spojené s koronavírusom trošku iné, predsa len vianočný čas má svoje neopísateľné čaro pre každého, kto sa nepozerá iba očami, ale i srdcom a je príležitosťou zastaviť sa a pozrieť sa do hlbky svojej duše. Tam, kde sú skryté naše najtajnejšie túžby a želania. V tento čas pokoja a lásky scházda sa rodina a spomína na život za nami pri slávnostne prestretom stole, kde sú aj prázdne miesta a slzy vtekajú cez slová do hlasu. V tento čas pokoja s jedličkou pre šťastie budúce zabudni na bôle. Blikajúce sviečky, symbol Vianoc, nech rozžiaria plápolavým plameňom naše srdcia, naše vnútro. Ved' každý z nás s vďakou prijíma teplé ľudské slovo, pohladenie či len pohľad a svet sa zrazu stáva krajším. Človek sa musí vedieť tešiť i

zo šťastia toho druhého, čas veselosti a radosti nastal svetu. Tíško znejú koledy. Tichá noc – svätá noc, rozciťuje naše srdcia. V tento sviatočný čas si viac ako inokedy uvedomíme, že napriek dospelosti v každom z nás drieime kúsok malého dieťaťa, ktoré netrpeživo čaká na nádherne pripravený štedrovečerný stôl, voňavú kapustnicu, žiarivý stromček a darčeky, ktoré nás pod ním čakajú. Vianočné sviatky – čas radosti, vychutnajme si ich so všetkým, čo k nim patrí. V dušiach nech sa nám rozhosť krásny pocit, na stole nech zavonia ryba či iné dobroty a Štedrý večer nech zanechá v našich srdciach stopu pohody a radosti.

Vo svojom mene ako i v mene obecného zastupiteľstva a pracovníkov obecného úradu chcem pozdraviť našich občanov, ale i naše deti a mládež, našich rodákov, našich občanov, ktorí sa z rôznych dôvodov nemôžu byť na Vianoce doma. Zvlášť pozdravujem našich chorých a osamelých občanov, ktorí

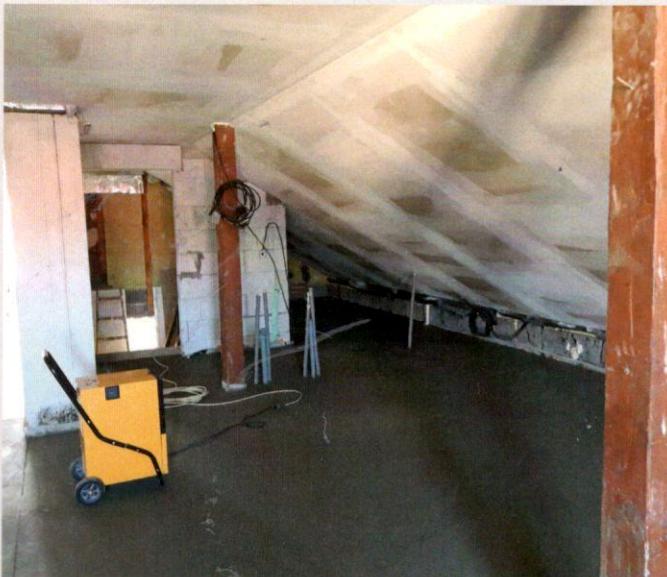
sú teraz v nemocniciach alebo doma sami. Pozdravujem podnikateľov, učiteľov i poslancov obecného zastupiteľstva.

Z príležitosti týchto božích sviatkov pozdravujem nášho dôstojného pána farára – verím, že aj tieto sviatky budú v našom spoločenstve pre vás bohatšie, a to najmä duchovne i spoločensky.

Milí spoluobčania, chceme vám všetkým podakovať za pomoc a podporu pri budovaní našej obce a v tejto neľahkej dobe vás povzbudiť slovami písma: "Budete statoci a udatni; nebojte sa a neľakajte sa ich, ved's tebou ide sám Pán, tvoj Boh; on ta nenechá a neopustí." (Deuter.31:16). Prajem vám všetkým ešte raz požehnané a príjemné prežitie vianočných sviatkov a šťastný nový rok. Nech vás tiečo Vianoc naplní pravým pokojom, radosťou, láskou, združím a božím požehnaním po celý nový rok.

Karol Graňák

Krízový byt

V podkroví hasičskej zbrojnice obec dokončuje byt pre krízové situácie. Z minister-

stva vnútra získala na výstavbu 10-tisíc eur, 17-tisíc investovala zo svojich.

Vodovod a kanalizácia

V lokalite Lánov jarok pri budlo 430 metrov vodovodného potrubia a 320 metrov kanalizácie. Obec vybudovala

inžinierske siete v spolupráci s Oravskou vodárenskou spoločnosťou. Potrubie je už podzemou.

Slovo k Vianociam

„Vánoce, Vánoce, přicházejí, šťastné a veselé...“ Požíchal som si úvodnú slohu kedysi tak nešmierne populárnej piesne ešte v bývalom spoločnom štáte Čechov a Slovákov. Dúfam, že mi nebude mať nikto za zlé, že ide práve o český hit zašlých čias. Podstatnejší sú predsa „slová“ tejto piesne, ktoré akosi evokujú, že prichádzajú najkrajšie dni v roku.

Predvestou blížiacich sa vianočných sviatkov boli vždy symboly v podobe postáv Deda Mráza, Mikuláša alebo Santa Klause (vyberte si podľa vlastnosti, presvedčenia, alebo jednoducho iba nálady), ktoré tí skôr narodení spájajú so spomienkami na detstvo. Tých rozpojeniek by bolo hodne. Dovoľte mi ponoriť sa do spomienok, ktoré Vám viacerým budú niečo pripomínať.

V mysli sa vraciam do detských liet a spomínam si, ako som čistil topánky, dával ich pred spaním do okna a ráno sa tešil zo sladkostí, ktoré mi v noci priniesol Mikuláš. Ubehlo niekoľko dní a takmer vo všetkých domácnostiach začal rozvoniat

čerstvou čečinou živý stromček, niekde jedlička, inde smrek alebo borovica. Spomienky na dávne Vianoce sa spájajú aj s úsilím objavíť ukryté darčeky, keď mnoho z nás - nedočkavcov - prehľadávalo všetky možné kúty a skrine, v nádeji objaviť nejaký darček. Konečne sme sa dočkali... Je Štedrý večer, všetci sedíme pekne oblečení za svatočným stolom, na ktorom sa postupne striedajú vianočné oblátky a rôzne jedlá. Nevieme sa dočkať konca štedrovečernej večere s jedinou „neúprosnou“ myšlienkom - čo nám Ježiško priniesol pod stromček. Pretože pravda je taká, že rodičia boli väčšinou vynaliezavajší pri ukrývaní darčekov, než my deti pri ich hľadaní. Skutočný symbol tých, ktorí slávia Vianoce - narodenie Ježiša - však nám deťom viac menej unikal (a nemyslím si, že to bolo iba dobou, v ktorej sme žili) a skôr sme si tento symbol začali uvedomovať až v dospelosti. Dost' však bolo rozpojeniek.

Ocitli sme sa v období, v ktorom máme sice viac rôznych starostí, ale súčasne je to aj čas, kedy

majú ľudia k sebe akosi bližšie. Aký to paradox, alebo možno práve preto, počas studených dní a ešte mrazivejších nocí sa otepľujú medzi ľudské vzťahy. Aj keď sa neskôr rozvidnieva a skôr stmievá, predsa v tomto vzácne radostnom čase sú ľudia na Slovensku k sebe o niečo milší, než po iné, všedné dni. Asi preto, že Vianoce majú vyjadrovať lásku vo všetkých jej podobách. Ved' Boh najväčšia LÁSKA prišla na túto zem. Všetko je také krásne preto, lebo sú Vianoce a opäť sú tu Vianoce preto, lebo všetko je také krásne... Každý si praje, aby Vianoce boli veselé a plné radosti. Prajem Vám všetkým k Vianociam, aby ste na tomto pozemskom svede, kde máme iba prechodný pobyt, nielen brali lásku, ale ju ešte viac plným priečasťím rozdávali. Prajem Vám, aby ste zasievali medzi ľudí iba zrnká pokoja, pretože čím viac týchto zrniek zasejete a budete sa o nich starat, tým bohatšia bude úroda. A samozrejme, prajem Vám, aby Vás neopúšťalo šťastie a aby Vám ostalo verné zdravie. Vianoce prichádzajú a po nie-

kol'kých dňoch odchádzajú. S ich príchodom vchádza do nás pokora a milota, za čo im volám ono kresťanské Aleluja, škoda však, že nie je v ich moci pri odchode odniesť so sebou aj všetku ľudskú zlobu a zášť.

Chcem Vám zo srdca podaťakovat' vo svojom mene, ako i v mene Hospodárskej a Pastoračnej rady farnosti za Vašu štedrost' a otvorenosť počas celého roka 2020, s ktorou ste prispeli k budovaniu a skrášľovaniu nášho farského spoločenstva.

Nech Vás sprevádza Božie požehnanie v každej chvíli Vášho života i v tom Novom roku 2021. Požehnané vianočné sviatky a šťastný nový rok Vám prajú Peter Žofiaik, farár a Hospodárska i Pastoračná rada farnosti.

Ako som začal tento príhovor, tak ho aj skončím časťou textu jednej - aspoň pre mňa - veľmi peknej melódie, tentoraz však v slovenčine. Snívajme sen o tom, že na svete „Každý deň budú vraj Vianoce ...“.

Možno si ešte niečo krajšie prial?

Peter Žofiaik

Kaplnka Gália

Na rekonštrukciu kaplnky v časti Hlboké prispel mestny sponzor. Nová plastika znázorňuje pôvodné zasvätenie kaplnky z roku 1939. Kaplnka je jednou z troch, ktoré v 70. rokoch minulého storočia neznámi páchateľia vykradli. Išlo o drevorezby.

Položenie venca dôchodcami k tabuli padlých z 1. a 2. svetovej vojny pri príležitosti dňa veteránov.

Zvýšenie úrovne triedenia odpadov

V poslednom vydaní našich obecných novín sme na tomto mieste písali o problémoch, ktoré nám spôsobí zavedenie triedenie kuchynského odpadu z kuchýň od 1. januára 2021. Uviedol som, že nám to môže spôsobiť navýšenie poplatku až na 38 eur na obyvateľa a rok. Blíži sa koniec roka, zákon je schválený a samospráva stála pred rozhodnutím ako ďalej. Uvedomujeme si, že poplatky za odpad sa nedajú zvýšovať do nekonečných výšin, ale na druhej strane si uvedomujeme aj totálnu nezodpovednosť a aroganciu niektorých obyvateľov, ktorí ignorujú akúkoľvek snahu pričiniť sa o zlepšenie úrovne triedenia odpadov v obci a tým aj o nižšiu cenu za odpady. Obecné zastupiteľstvo sa v súvislosti so zavedením triedenia kuchynského odpadu na návrh starostu rozhodlo využiť jedinú výnimku, ktorú zákon umožňu-

je - a to zabezpečiť pre všetky domácnosti kompostéry na bio-odpad zo záhrad a kuchýň. Na tento účel obec vyčlenila 50-tisíc eur, aby nemusela obyvateľom radikálne zvyšovať poplatky za odpady, ktoré samozrejme budú chýbať inde. Odpady zo záhrad sa aj ďalej budú zbieť na zbernom dvore. Kompostéry budú do domácností dodané v priebehu apríla a mája budúceho roku. Samospráva už vypísala výberové konanie na dodávateľa kompostérov. V budúcom roku sa zavedú aj opatrenia, aby sa zvýšila úroveň triedenia odpadov v obci, a to nasledovne:

1. Budú sa priebežne vykonávať kontroly KUKA nádob pred rodinnými domami, či obsahujú iba komunálny odpad. Ak sa v nádobe nájdu odpady, ktoré sa dajú vytriediť, odpad nebude vyzevený.
2. Budú sa sledovať počty odo-

vzdaných - vytriedených vriec s plastmi, tetrapakmi, resp. plechovkami od rodinných domov alebo na zbernom dvore, počet kílov odovzdaného papiera či stavebného odpadu na zbernom dvore, aby sme zistili tých, ktorí sú nechce triediť.

3. Do veľkoobjemového kontajnera na zbernom dvore sa budú môcť dávať iba veci, ktoré tam skutočne patria - sedačky, fotelky, plávajúce podlahy, skrine, stoličky, koberce, resp. už ďalej netriediteľný odpad. Odpad do kontajnera sa bude môcť dávať iba v priesvitných vreciach alebo bude musieť byť pred kontajnerom z vreca vysypaný a prekontrolovaný. Za nepotredený odpad zvažujeme zaviesť poplatok dve eurá za vrece.

4. Na zberný dvor sa budú púštať postupne najviac dve autá, aby sa odpad mohol kvalitne vytriediť.

Chcel by som skutočne so všet-

kou vážnosťou poprosiť obyvateľov, aby k triedeniu odpadov pristupovali s plnou zodpovednosťou. Od roku 2022 budú znova nastupovať ďalšie reštrikcie v skládkovaní odpadov, dokonca sa uvažuje s úplným uzavorením skládok odpadov a likvidáciou odpadu iba v spaľovniach, čo by zvýšilo náklady až niekoľkonásobne. Dovtedy sa musíme snažiť, aby sme dokázali vytriediť čo najväčšie množstvo odpadov. V opačnom prípade, ako sa hovorí, „sa nedoplatíme“. Záverom by som chcel podakovať všetkým tým obyvateľom, ktorí sa snažia, aby naša obec bola čistejšia a krajšia, a idú príkladom. Verím, že v blízkej budúcnosti sa nám podarí zaviesť systém, v ktorom by práve títo obyvatelia platili za odpady menej a tí, ktorým je to jedno, nech si za pohodlnosť priplati.

Karol Graňák

Ako nakladat' s komunálnym odpadom

Uverejňujeme podrobnyj popis triedenia odpadov v našej obci podľa jednotlivých zložiek:

1. Komunálny odpad sa zbiera do 110 l zberných nádob pri rodinných domoch. Kalendár vývozu je: každý párny týždeň v utorok

2. Zber drobného stavebného odpadu. Drobný stavebný odpad je možné odovzdať do zberných kontajnerov na zbernom dvore.

3. Papier sa zbiera do modrých plastových kontajnerov, pomocou školského zberu a na zbernom dvore.

a. do papiera patria: noviny, časopisy, knihy, zošity, lepenka, kancelársky papier, reklamné letáky, kartón, papierové tašky, listy, papierové vrecká, lepenka, papierové krabice, obálky, letáky, katalógy, plagáty, pohládnice, baliaci papier a pod.

b. do papiera nepatria: samoprepisovací a voskovanyj papier, použité plienky a hygienické potreby, plastové obaly, tetrapaky, znečistený papier, mastný papier, kopírovací papier, mokrý papier, albal a pod.

c. Krabice resp. obaly z papiera je potrebné poskladať a vhaďovať do nádob tak aby zaberali čo najmenej miesta.

4. Plasty sa zbierajú do vriec (ktoré domácnosti dostávajú).

a. do plastov patria: fólie, plastové obaly z domácnosti, plastové tašky, plastové vrecká, plastové vedrá, flaše od kozmetických a čistiacich prípravkov, vrecká od mlieka, plastové flaše, hračky, poháriky z automatov, tetrapaky, hliníkové nádoby z nápojov a iné plastové nádoby.

Pokračovanie na strane 12.

Náimestovský okres bude mať útulok pre psy

Obce Bielej Oravy spolu s Náimestovom sa rozhodli zriaďti útulok a karanténnu stanicu pre psy a mačky. Nachádzat' sa bude v hospodárskom dvore polno-hospodárskeho družstva v Benádove. Do projektu vloží každá obec po jednom eure na obyvateľa. Z týchto peňazí sa útulok zariadi a kúpi sa potrebné vybavenie a technika. O prevádzku sa budú starať dva pracovníci. Na útulok bude potom každá

obec prispievať ročne jedno euro na obyvateľa.

Útulok s karanténnou stanicou by mal samosprávam pomôcť vyriešiť večný problém so zatúlanými psami alebo zvieratami bez domova.

Útulok bude zatial fungovať pod Združením Biela Orava, časom by sa mal pretransformovať na sociálny podnik. Spustiť prevádzku by zriaďovatelia chceli o rok.

Detské ihrisko

Ihrisko v lokalite Vyšný koniec je už takmer hotové. Jeho stavbu zabezpečila firma z Nitry. Obec za nový priestor pre deti zaplatila zhruba 11-tisíc eur. Okolo ihriska vyrastie opolenie, ktoré samospráva plánuje dokončiť na jar. Povrch treba ešte zatrávniť a do mobiliáru doplniť dva prvky.

Kúzlo života

Žilinský samosprávny kraj
Orienteér kultúrneho strediska v Dolnom Kubíne
uveduje

DIPLOM

Daši Brontvajovej

za 2. miesto v 1. kategórii

v celoštátnnej súťaži mladých autorov
Mladá slovenská poviedka
2020

Dolný Kubín, 5. novembra 2020

Majster
nascitela dnes

„Prosím, neurazte sa,“ začal Kyc, „ale máte dosť zvláštne zmýšľanie. Hovoríte zo srdca a úprimne, súcitíte so všetkým a so všetkými. To nedokáže každý, skôr naopak. Väčšina ľudí sa sústredí len na seba. To, že niekto trpí, si nevšíma takmer nik, ale vy... Vy vnímate všetko. Bolest' nielen svoju, ale i druhých, city ľudí aj zvierat... Ako to vôbec robíte?“

„Vidieť to môže každý, kto to vidieť chce,“ odpovedala. „Ľudia v zle nechcú vidieť dobro. Preto ho tam ani nevidia. Je mi to ľúto.“ Sklonila hlavu a zatvorila oči. Predstavovala si svet ako rúžový sad bez burín. Potom, ale otvorila oči a uzrela krutú realitu. Zopár rúži v sade burín.

„Keby ste videli budúcnosť,“ prerusil jej úvahy majster, „a ľud by bol skazený a zlý a vy by ste tomu mohli zabrániť, urobili by ste to?“

Viktímov otvorila oči a uprane sa naňho zahľadela. „Možno vás to prekvapí, ale nie. Nebránila by som tomu,“ odpovedala.

Majster jej vôbec nerozumel: „Prečo? Ved' by ste mohli pomôcť mnohým ľuďom, zachrániť mnohé životy...“

„To sice áno,“ potvrdila, „ale každé zlo sprevádza dobro. Ak bude vojna, bude kvôli niečomu. Ak bude niekto trpieť, bude trpieť pre niečo. Ak zničíte zlo, zničíte aj kus dobra. Keby som tomu zabránila, tak by som narušila budúcnosť. Preto nie.“

„A presne o tom hovoríme. Vaše zmýšľanie sa výrazne líši od myslenia ostatných. Je neuveriteľné, ako dokážete pozerať na svet.“

„Neuveriteľné sa to zdá len tomu, kto to nevidí,“ odpovie chladne. „Keby ste verili,

tak to vidíte a príde vám to ako samozrejnosť. Lenže o tom vám môžem len rozprávať,“ vzdychla a pohladila Besníku.

„Čo tým myslíte?“ nerozumel učiteľ.

„Dospelí ľudia nepoznajú vieri v kúzlo života,“ odvetila smutne.

„Prečo si to myslíte?“

„Povedzte mi jednu, jedinú vec, ktorá je podľa vás v tomto svete prekrásnym kúzлом!“ vyzvala ho.

„Hovorili ste života,“ napomenul princeznú.

„Tak mi povedzte jednu jedinú vec, ktorá je vo vašom živote kúzlam!“ zopakovala výzvu a čakala odpoved' Nastalo ticho.

„Tak vidíte! Už rozumiete prečo si to myslím?“

Zahanbene prikývol. Kúzlo života, opakoval si v duchu. Čo to je? Ved' čary sú už zakázané. A ona na to odpovedať vie? Do mňa si dovoľuje, ale ona sama ju možno nepozná...

„A čo je podľa vás kúzlo života?“ pozrel na dievča.

„Pre mňa je kúzlo každý dych, každý kvet a stvorenie, každý úsmev, smiech i radost'. Všetko sú to kúzla života. Lenže ich nikto nevidí, tak sa vytrácajú,“ odpovedala. Učiteľ premýšľal, čo tým myslela.

„Úsmev nie je kúzlo,“ namietol.

„Tak, čo to je?“

„Je to úsmev. Je to... výraz, žiadne kúzlo...“

„Ved' hovorím. Slepému darmo ukazovať, hluchému darmo rozprávať, neveriacemu darmo presviedčať,“ dopovedalo s povzdyhom dievča.

„Kde ste to počuli?“ divil sa Kyc.

„Ani neviem,“ mykla plecom, „Stále veríte, že život nemá kúzlo?“

„Však nemá,“ dosvedčil.

„Tak, čo je radosť?“

„Radosť je iba pocit,“ odpovedal. Nerozumel, prečo to pokladá za kúzlo, keď je to niečo úplne obyčajné.

„Iba?“ zopakovala zarazene Viktím. „Prečo iba?“

„Zrejme nerozumiem otázke.“

„Prečo iba?“ zopakovala. „Radosť nie je iba. Radosť je AŽ.“

„AŽ? Akoto až? Ved' to nie je nič mimoriadne. Je to len radosť.“

„Iste, kedysi to bola LEN radosť, dnes už nie je. Dnes je to pre dospelých niečo veľmi vzácne,“ odpovedala a sklonila hlavu. „Aspoň ty mi rozumieš,“ smutne šepla koňovi do ucha a pohladila ho.

„Naozaj veríte, že vám rozumie?“

„Ved' aj rozumie,“ odvetila. „Myslíte, že vám váš kôň nerozumie?“

„No, možno áno, ale...“

„Ale je to vedecky nemožné, pretože je to len zviera. Však?“ doplnila, „Dobre, ak chcete, verte tomu, ale pamäťte, že nie všetko musí mať vysvetlenie.“

„O čom zase rozprávate? Ved' všetko sa dá vysvetliť.“

„Tak mi vysvetlite, čo je to láska!“ vyzvala ho.

„Láska? Prečo práve toto?“

„Lebo som povedala. Čo je láska?“ zopakovala otázku.

„Ehmm.... láska je niečo, čo... sa deje.... medzi dvoma ľuďmi... keď sa... zamilujú...“ vysvetľoval zdráhavo.

„Uhmm a čo je to to zamilovanie?“ vyzvala d'alej.

„To je niečo, čomu vy ešte nemôžete pochopíť,“ odvetil.

„Alebo to nechápete vy,“ dodala. „Je to kúzlo života. Ak ste ju zažili, tak to viete.“

„A vy ste ju už zažili, keď o tom hovoríte tak isto?“

„Áno, zažila.“

Majster sa prekvapene a neveriaci pozrel na dievča. „Naozaj?“

„Však milujem mamku, otecka, mesto.“

„Iste, ale to nie je láska,“ namietol. „To je iba mat' rád.“

„Hovorte tomu, ako chcete. Stále je to kúzlo,“ tvrdohlavo odvetila a pokračovali v ceste.

Dáška Brontvajová

Mladá slovenská poviedka 2020

Mladá slovenská poviedka je celoslovenská súťaž literárnych prác, na ktorej sa aj tento rok zúčastnila Daša Brontvajová. S radostou musíme skonštatovať, že sa v súťaži umiestnila na 2. mieste s poviedkou Kúzlo života.

Svojou prácou oslovia aj takú spisovateľskú osobnosť, akou bezpochyby je Daniel Hevier.

Ak epidemiologická situácia dovolí, tak sa Daška zúčastní osobného predávania cien v Dolnom Kubíne.

Výherkyni srdečne gratulujeme a želáme jej veľa elánu do ďalšieho písania.

Katarína Kosmeľová

Rok 2020 očami dobrovoľných hasičov

Dobrovoľní hasiči sú tí v obci, ktorí pomôžu ľuďom, ak vznikne požiar, povodeň alebo obec postihne kalamita.

Dobrovoľných hasičov nie je veľa, ale my veríme, že je správne robiť túto činnosť.

Ak sa stane nejaké nešťastie alebo treba pomoc, sme vyzvaní z operačného strediska zo

Žiliny. Ak niekto volá na číslo 150 alebo 112, mali by sme byť schopní výjazdu do tridsať minút. Ďalšou z možností je kontaktovať starostu, ktorý zvolá členov dobrovoľného hasičského zboru.

Rok 2020 je špecifický Covidom 19, ten nám skomplikoval našu prácu a aktivitu. Ten-

to rok neboli žiadne hasičské súťaže. Ale pozitívum je, že sa vytvára partia mladých nových hasičov. Tí napriek pandémii trénovali poctivo celý rok.

Činnosť zboru v roku 2020. Tento rok nebolo výjazdov dobrovoľných hasičov tak veľa. Pred dvoma či troma rokmi sme mali viac ako päť výjazdov k lesným požiarom, čo je dost. Boli sme na týchto výjazdoch:

- V marci hasenie trávnatého porastu v časti Redikálne.
- V máji sme pomáhali pri požiari kotolne a strešných trámov u Mikuláša Brontvaja.
- V neskorých nočných hodinách odstraňovanie spadnutého stromu z cesty medzi Or. Jasenicou a Or. Veselým.
- Nedávno sme pomáhali pri

hasení domu na Paseke u pána Kurtáka. Naštastie sa požiar podarilo podchytiť včas. Pomoc od ľudí a rýchly príchod hasičských jednotiek dostali oheň pod kontrolu. Musíme vyzdvihnúť profesionálny prístup hasičov. Kde videli, že horí pod strechou, tam plameňe zahasili. Dom tak neboli preliaty vodou. Ľudia z okolia na druhý deň od požiaru pomáhali pri stavaní a budovaní nového krovu.

V mene dobrovoľného hasičského zboru prajeme všetkým občanom príjemné prežitie vianočných sviatkov, v roku 2021 nech vás obchádza akékoľvek nešťastie.

Dominik Madleňák

Zo života seniorov

„Starajúc sa o šťastie iných, nachádzame svoje vlastné.“ (Platón)

Vzhľadom na to, že pandemická situácia je, aká je, aj inak aktívni seniori museli svoju činnosť pribrzdniť a niektoré plánované akcie úplne zrušiť. Bolo to nutné aj preto, že patrime do rizikovej, teda najviac ohrozenej skupiny obyvateľstva. Niečo sa však predsa za prísneho dodržiavania stanovených hygienických podmienok zrealizovalo. Okrem akcií, ktoré boli už spomenuté v minulom čísle Jaseničana (Slaná Voda, vystúpenie pre celoslovenské stretnutie abstinentov, Spievajúci seniori v Rabči) to bolo už tradičné položenie vencov našim rodákom, J. Florekovi v Rabči a M. Hamuljakovi v Námestove. Tento rok to po prvýkrát neboli kupované umelé vence. Boli iné, oku a duši lahodiace, krásne. Boli vyhotovené čisto z prírodných materiálov. A ten dobrý pocit, že sme nezaťažili životné prostredie kopou plastu, je na nezaplatenie. Je to maličká kvapka v novom prístupe k životnému prostrediu, k okoliu, v ktorom žijeme, ale hreje pri srdci. Ako

sa hovorí, kvapka ku kvapke a pojde to. Sme radi, že aj v tejto oblasti sa seniori snažia byť nápadom. Prví s myšlienkom Hroby bez umelín prišli členovia miestnej organizácie Matice slovenskej. Šikovné ženky z tejto organizácie vence pre našich významných rodákov aj zhotovali, za čo im výbor ZO JDS ďakuje.

Nezabúdame na padlých z našej obce v I. a II. svetovej vojne. 11. novembra sa konala tichá spomienka pri pamätnej tabuli na budove obecného úradu. Tento rok, z pochopiteľných dôvodov, to bolo v okleštenej zostave.

Okrem už trvalých prác dôchodcov, ako je čistenie obecných autobusových zastávok (je ich 6) a upratanie domu smútku po každom pohrebe, musíme spomenúť ešte dve pekné akcie. Prvou je návšteva skalného Sanktuária Božieho milosrdenstva na hore Butkov nad kameňolomom Ladce. Kto tam ešte neboli, vrele odporúčame. Okrem najväčšej sochy

Pokračovanie na strane 14.

Futbal v Oravskej Jasenici v roku 2020

Asi ako každý iný článok v týchto novinách ani hodnotenie futbalu v Oravskej Jasenici za rok 2020 sa nemôže obísť bez spojenia s koronavírusom. Síce hodnotíme celý rok, ale vo futbale sa stihlo odohrať menej, ako sa zvykne odohrať za tri mesiace. A sme radi aj za to.

V prvej polovici roka sa mala dohrať futbalová sezóna 2019 - 2020, všetky jasenické tímy sa zodpovedne pripravovali. Po dohode s námestovským gymnáziom sme využívali novú telocvičnu a muži spolu s dorastom aj umelé ihrisko, ktoré je v Námestove k dispozícii. Ako každú spoločenskú oblasť života, tak aj futbal zasiahla pandémia. V marci tesne pred začiatkom sa všetky súťaže nečakane prerušili a všetci sme sa museli prispôsobiť novým podmienkam, ktoré priniesol vírus. Málokto čakal, že z krátkeho prerušenia súťaže napokon vzide ukončenie ročníka 2019 - 2020 a prvýkrát v histórii aj anulovanie všetkých výsledkov.

Naštastie, nikto nesedel doma dlho a chlapci najskôr samostatne, či v malých skupinkách si našli cestu na ihrisko a neostali nič dlžní jasenickej futbalovej povesti. S trénovaním sa začalo koncom mája, oficiálne súťaže štartovali v auguste a napriek druhej vlne koronovírusu sa odohrali takmer celé. A pre Oravan veľmi úspešne, vo všetkých kategóriách.

Na úvod spomenieme, že Oravskú Jasenicu reprezentovalo v tejto sezóne vo všetkých 7 ka-

tegoriách 120 futbalistov. Začneme pri najmenších.

Prípravka je rozdelená do dvoch kategórií, na staršiu a mladšiu. Bolo naozaj radosť chodiť pozerať sa na tréningy, kde počet detí veľakrát prevyšoval všetky očakávania. Mladšia prípravka ešte nehrá oficiálne zápasy, vedie ich tréner Ivan Rusnák. Chlapci vo forme hier vstrebávajú prvé futbalové návyky. Posledné dva roky nám s tréningami pomáhala aj materská škola. V rámci spolupráce so Slovenským futbalovým zväzom (Dajme spolu góľ) absolvujú futbalové tréningy deti aj v škôlke, samozrejme tento rok to kvôli okolnostiam s vírusom umožnené nebolo.

Snažíme sa, aby bolo o mládež dobre postarané. Súčasné počty na tréningoch nám dávajú nádej, že Jasenica bude ešte dlho futbalová dedina.

Staršia kategória prípravky (do 11 rokov) s trénerom Jakubom Prielomkom stihla absolvovať tri oravské turnaje. V spoločnosti Hruština, Vavrečky a Novoti sme zatiaľ na druhom mieste. Chlapci odohrali 9 zápasov, 4 x vyhrali, raz remizovali a 4 x prehrali. Výsledky v tejto kategórii nie sú podstatné, zápasy slúžia na prípravu futbalistov do vyššej kategórie (do 13 rokov), kde pôsobíme v druhej slovenskej lige.

A darí sa nám v nej výborne, túto kategóriu tiež trénuje Jakub Prielomek. V kvalitnej súťaži sme po 9 odohratých kolách na veľmi peknom 5. mieste. Tešia hľavne víťazstvá s rezervou MŠK Rusnákom dosiahlo zatiaľ naj-

Žilina či vo Vrútkach. Jakub naozaj vyprofiloval silné mužstvo z ročníkov 2008 a 2009, ktoré dopĺňajú najšikovnejšie prípravky. Družstvo prehralo z 9 zápasov len raz v Čadci, malo 4 remízy a 4 výhry.

Kategóriu U15 (do 15 rokov) vedie tréner Ivan Rusnák. V nedokončenom ročníku druhej ligy sme skončili na 7. mieste s najnižším počtom odohratých zápasov pre Covid. Päťkrát sme vyhrali a 3x prehrali. V tabuľke pravdy máme plusové tri body. Práve stabilizácia kádra a chut' do tréningového procesu nám už teraz odbúrala problém so záchranou v 2. lige, čo je veľké pozitívum pre pokojné budovanie kádra U 15 do ďalšej sezóny. Po sezóne nám končí osem chlapcov ročníka 2006 a reálne podľa výkonnosti môžu naskočiť ku dorastu. Za všetkých hráčov vyzdvihujem Sofiu Graňákovú, ktorú futbal baví odmalička a napriek tomu, že je jediné dievča v kádri, kvalitou hry sa vyrovnáva najlepším obrancom celej súťaže.

Našich dorastencov vedie v najvyššej krajškej súťaži 4. liga Sever Dušan Kaprálik. Začiatok nám sice nevyšiel, keď sme smolne prehrali prvé tri zápasy, ale odvtedy mužstvo vyhralo všetky zvyšné duely a navyše nedostalo ani gól. Je na škodu, že chlapci stihli odohrať iba 8 kôl. Ostáva im teda dohrať v zimných mesiacoch ešte veľkú porciu zápasov.

A - mužstvo s trénerom Ivanom Rusnákom dosiahlo zatiaľ naj-

lepší jesenný výsledok od roku 1999, kedy Oravan postúpil z oravskej najvyššej súťaže. Sme na druhom mieste tabuľky, čo dáva prísluš, aby sme po 6 rokoch opäť postúpili do najvyšszej krajskej ligy, kde pravdepodobne postúpia z našej súťaže tri družstvá. Veľkým plusom je veľkový priemer mužstva, iba 22,9 roka.

Výsledkovo sa mužstvo výrazne zlepšilo hlavne na ihriskách súperov. Z piatich zápasov vyhralo tri, jeden remizoval a jeden prehralo. Veľké pozitívum bolo, že sme brali vonku body súperom ako Chlebnice a Oravská Poruba, s ktorými sme tabuľko tesne nad nimi a sú najväčnejší konkurenti na jar o dobré umiestnenie. Po jesennej časti máme v tabuľke druhú najlepšiu obranu v počte inkasovaných gólov a tretí najlepší útok v položke strelených gólov.

Na jeseň sa v mužstve udiala ešte jedna milá udalosť. Do stavu manželského a futbalovej rodiny vstúpil Jakub Prielomek, k čomu mu celé mužstvo gratuluje a praje veľa zdravia a šťastia.

Naše hviezdné mužstvo internacionálov (starých páнов) stihlo v oravskej súťaži odohrať päť zápasov s tromi víťazstvami, dvakrát smolne prehralo. Manažér Ján Madleňák robí skvelú robotu a všetci veríme, že na jar sa nám podarí obhájiť titul z minulého ročníka.

Všetky mužstvá v Oravane čaká skorý návrat na trávniky, keďže súťaže sa kvôli neodohraniu Pokračovanie na strane 8.

Pokračovanie zo strany 7.

kompletnej jesennej časti začnú skôr. S tréningami sa začína hned' po novom roku a veríme, že v ďalšom vydaní Jaseničana budeeme písť len o víťazstvách. Na záver ešte spomeniem, že sme radi, že v podmienkach, v ktorých futbal v Jasenici funguje, sme stá-

le rešpektovaným mužstvom v celom Žilinskom kraji a patríme medzi hŕstku klubov, ktoré majú v regionálnych súťažiach nielen družstvo dospelých, ale aj všetky mládežnícke tímy. Bez podpory obce by samozrejme futbal nefungoval, preto ďakujeme starostovi Karolovi Graňákovi za

pomoc. Práve v tomto krízovom období futbal podporil. Obrovská vďaka patrí všetkým partnerom, teda firmám, ktoré výrazne podporujú futbal v Jasenici. Sú to: Z-mont s.r.o., BP service s.r.o., Autosklo Jumaz, Trabalík spol. s r.o., MBM, Metaltrim, MI-

JAKO, HI technik, Zbojnícka Koliba, FAMA, DTS Built, A-AMB, Pohostinstvo u Pištu, Autobusová Doprava Jozef Socha, Gravitas, K-Sten, PyroKomplex, Michal Kušnier a veľa zanietených fanúšikov.

Juraj Feranec

iBobor

V školskom roku 20120/2021 sa žiaci zapojili do medzinárodnej informatickej súťaže iBobor v troch kategóriách: Bobrík - 4. a 5. ročník, Benjamín - 6. a 7. ročník a Kadet - 8. ročník. Úlohy v kategórii Bobrík riešilo dvanásť žiačkov 4. a 5. ročníka.

Úspešnými riešiteľmi sa stali a diplom získali:
Poláková Mária
Kovalčík Hugo
Prielomek Filip
Brontvaj Marko
Feranec Samuel
Žofajová Alexandra

Zanovitová Mária
V kategórii Benjamín riešilo úlohy dvanásť žiačkov. Úspešnými riešiteľmi sa stali a diplom získali:
Kosmeľ Samuel Daniel
Brontvajová Miriam
Brontvajová Daša

Bakaľa Peter
Spomedzi troch kadetov 8. ročníka boli úspešní títo žiaci:
Balcerčík Štefan
Čiernik Matúš
Všetkým gratulujeme.

Ivan Žofaj

Olympiáda slovenského jazyka

Aj napriek úskaliam a problémom dlhotrvajúceho dištančného vzdelávania prebiehajú rôzne predmetové súťaže i nadalej, samozrejme, online formou. Sú rôznym spôsobom upravené a modifikované.

Žiačka 9. ročníka Emka Brontvajová takýmto spôsobom reprezentovala našu

školu v náročnej okresnej súťaži Olympiáda slovenského jazyka, v ktorej vďaka svojim vedomostiam získala pekné 4. miesto a diplom úspešného riešiteľa. Srdečne blahoželáme a ďakujeme za vôľu i ochotu zapájať sa do vedomostných súťaží.

Eva Krišová

Svätý Mikuláš v škole

Ani tento rok nezabudol Mikuláš na žiakov a prekvapil ich svojou návštěvou. Spiežovce ohlasovali jeho príchod. Zaklopal na dvere našich tried a spolu so svojimi pomocníkmi - anjelmi rozziaril očká detí. To bolo radosti v detských srdiečkach, že predsa nezabudol! Triedami sa šírila

dobrá nálada. S Mikulášom sme si zaspievali, zarecitovali a pričali i modlitbičku. V tomto predvianočnom čase sme mu slúbili, že viac budeme myslieť na iných a budeme sa snažiť robiť dobré skutky.

Martina Pekarčí

Sväty Mikuláš v materskej škole

V piatok 4. decembra aj do našej škôlky v Oravskej Jasenici zavítal pán v červenom kabáte s dlhou bielou bradou. Pán, ktorého deti už celý týždeň netrpezlivo a poslušne čakali. Bol to Mikuláš! Tento rok bol trochu netradičný

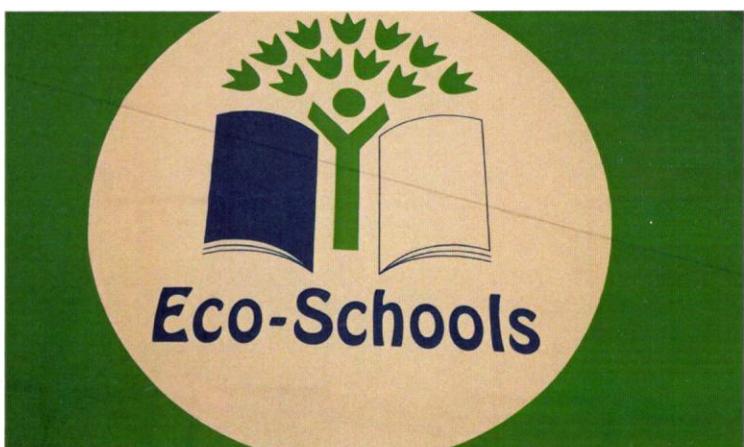
vzhľadom k situácii s COVID – 19, pretože sme museli dodržať všetky potrebné opatrenia, ale iskričky radosti v detských očkách boli a sú stále rovnaké. Mikuláš so svojimi pomocníkmi – anjelmi okrem balíčka priniesol

deťom aj krásny poučný príbeh, ktorý s nadšením počúvali. Ony mu zase na oplátku zaspievali pesničky, zarecitovali básničky, zatancovali a odovzdali mu prekvapenie, ktoré si pre neho pripravili. Tajomná atmosféra

mikulášskeho dňa sa niesla v duchu napätého očakávania z príchodu Mikuláša. Aj pani učiteľky vytvárali správne čaro tohto dňa svojím kostýmom.

Mikuláš deťom slúbil, že o rok príde zas.

Zelená škola

Naša škola, aj napriek momentálnej situácii v školstve, ukončila v októbri viacero environmentálnych projektov a programov. Dovoľte, aby sme vám ich priblížili:

Zelená škola

Program Zelená škola je medzinárodný certifikačný program, ktorý je súčasťou celosvetovej siete Ekoškôl (Eco-Schools). My sme sa do tohto programu pri-

hlásili v školskom roku 2018/19 a ukončili sme ho certifikáciou v októbri 2020.

Zelená škola už niekoľko rokov pomáha aj slovenským školám realizovať environmentálnu výchovu prepojenú s praktickými krokmi. Cieľom programu je podpora školských komunit, ktoré vďaka vzájomnej spolupráci menia svoje environmentálne správanie. Podporujú a motivujú školy k realizácii dlhodobých, praktických a vzdeláva-

Bol ďalší projekt, ktorým sme získali finančnú podporu z ministerstva školstva na budovanie jazierka. Ročne býva podporených okolo 20 projektov. O tom, ktoré to budú, rozhoduje komisia na základe kvalitne vypracovaného projektového zámeru.

K jazierku sme vytvorili umelý potok, kde bude prečerpávaná voda z jazierka pomocou solárneho prietokového setu. Žiaci sa tak môžu vzdelávať nielen na hodinách biológie, prírodovedy, ale aj hodinách fyziky. Už teraz sa tešíme, aké všakové pozorovania budeme s deťmi robiť a ako prenesieme vzdelávanie z tried aj do areálu našej školy.

Výnímočné školy

Je projekt pod záštitou Nadácie ZSE. Táto nadácia sa snaží podporovať pedagógov, ktorí majú motiváciu učiť zaujímavo a cieľom je zvyšovať kvalitu vzdelávania na základných a stredných školách. Tento rok bol spustený druhý ročník, do ktorého sa prihlásilo 292 škôl. Kedže sme sa prihlásili prvýkrát, mimoriadne nás potešilo, že sme medzi vybranými 23 školami.

Našim cieľom je viac využívať školskú komunitnú záhradu na „učenie sa von“ a to nielen na hodinách biológie či prírodovedy, ale aj iných predmetov ako napríklad matematika, chémia, fyzika, výtvarná výchova.

Deti majú vztah k svojej školskej záhrade, poznajú jej hodnotu, sú adekvátnymi partnermi na pomoc. Pri práci v záhrade získavajú vedomosti zručnosti a návyky nielen environmentálneho, ale aj estetického, vôlevohého charakteru, pracujú v tínoch, atmosféra je priateľská, budujú si dôveru, uvedomujú rešpekt. Učenie v prírode je pre deti atraktívnejšie. Vedomosti získané zážitkovou formou deťom v pamäti pretrvajú dlhšie a intenzívnejšie. Náš projekt je dlhodobý, všetky prvky sú vzájomne prepojené a dopĺňajú sa. Ovocný sad potrebuje opelova-

Centrum environmentálnej a etickej výchovy Živica a Špirála

udelujú medzinárodný certifikát

ZELENÁ ŠKOLA

Základná škola s materskou školou Martina Hamuljaka,
Oravská Jasenica

Certifikát bol udelený v prioritnej téme
Zelená a ochrana prírody

Platí pre obdobie september 2020 - august 2022

Škola získava certifikát za úspešnú realizáciu medzinárodnej metodiky „7 krokov“ a environmentálnej výchovy prepojenej s praktickými aktivitami školskej komunity.

Gallarová
Zuzana Gallarová
matričná číslo programu Zelená škola

Pilinská
Ivana Pilinská
riadička CEEV Živica

KOORDINATOR PROGRAMU

PARTNER PROGRAMU

NÁRODNÝ GARANT CERTIFIKÁCIE

MEDZINÁRODNY GARANT CERTIFIKÁCIE

cích aktivít, ktoré majú reálny pozitívny dopad na životné prostredie školy a jej okolia. Hlavným cieľom je pomôcť školám nájsť cestu zmeny, ktorá povedie k zdravšej, zelenšej a atraktívnejšej škole i spoločnosti.

Program prebieha tzv. Metodiku 7 krov.

Prvým krokom bolo vytvoriť „Zelené kolégium“, je to akčná skupina programu na škole, motivovaní ľudia zo školy a jej okolia, ktorí majú chut' rozhodovať o tom, ako bude ich škola vyzeráť, zažívať nové veci a získavať cenné skúsenosti. Sú to žiaci, učitelia, nepedagogickí pracovníci školy, ale aj rodičia a iní. Naše Zelené kolégium sa postupne rozrástlo na 27 členov.

Druhým krokom bol audit školy, kde sme prehodnocovali silné a slabé stránky školy v nami vybranej téme – ZELENÉ A OCHRANA PRÍRODY. V čom sme dobrí a naopak, v čom sa môžeme posunúť ďalej.

Tretím krokom bol Environmentálny akčný plán (EAP) – plán

praktických krov, ktorími sme chceli naplniť nász zámer. Ďalšími krokmi bol monitoring, proenvironmentálna výučba, zapojenie komunity a ekokódex. Počas tohto dvojročného certifikačného obdobia prebehlo na škole veľa rôznorodých environmentálnych aktivít – Deň vody, Vyčistime si obec, Envirovzdelávanie s pracovníkmi CHKO Horná Orava, Pracovali sme na tvorbe Dažďovej záhrady a Školského jazierka, výtvárné aktivity ako Vítanie bociana, Daj odpadu druhú šancu, rôzne prírodovedné súťaže.

Dňa 1. októbra 2020 prišli našu prácu hodnotiť koordinátorky programu Zelená škola. Žiačky im predstavili školu, jej zámer v rámci environmentálnych aktivít aj celé naše dvojročné snaženie.

Na konci novembra sme dostali radostnú správu – naša škola bola zaradená medzi ZELENÉ ŠKOLY, dostala vlaku Zelených škôl aj certifikát, ktorý platí dva školské roky. To je pre nás výzva,

aby sme sa aj v ďalších rokoch pokúsili obhájiť, že ZELENOU ŠKOLOU stále sme.

Naša základná škola bola zaradená medzi školy s kvalitnou proenvironmentálnou výchovou. Na Slovensku je momentálne len päť desiatok škôl, ktoré sa „hrdia“ týmto titulom.

Biodiverzita do škôl

Do tohto projektu sme boli vybraní spolu s ďalšími trinástimi školami. Projekt podporil finančne aj edukačne zmenu školských areálov vedúcej k zvýšeniu biodiverzity (rozmanitosť živých foriem) a vytvoreniu zaujímavého vzdelávacieho priestoru pre žiakov.

Rozmanitosť prostredia, v ktorom žijeme, pracujeme, vzdelávame sa, má rôzne pozitívne prínosy, pre životné prostredie aj pre nás, ľudí. Rozmanitosť zelené v mestskom i dedinskom prostredí pozitívne vplýva na reguláciu klímy na lokálnej úrovni, podporuje zadržiavanie vody pri výdatnejších zrážkach a následné zvyšovanie atmosférickej vlhkosti. Pestovanie rôznych druhov bylín má veľký význam pre opelovače a tým významne zasaahuje do celkového potravového reťazca v prírode. Naši žiaci absolvovali niekoľko vzdelávacích workshopov, po ktorých sami navrhli zmeny vo svojej školskej záhrade.

Projekt realizovala Nadácia Ekopolis s finančnou podporou spoločnosti Veolia od septembra 2018. Projekt sme ukončili v októbri 2020. Výsledkom projektu je školské jazierko, do ktorého sme vysadili niekoľko vodných a na vodu viazaných rastlín. Od budúceho roku očakávame zvýšenie živočíšnych druhov organizmov viazaných na tento typ prostredia. Ďakujeme pánovi Kušnierovi za vybagrovanie a úpravu priestoru a dobrovoľnému hasičskému zboru za naplnenie jazierka vodou.

Manažérkou projektu bola Lucia Rossová, ktorá vytvorila s odborným tímom krásne video o environmentálnych aktivitách našej školy.

čov - vytvorili sme hmyzie hotely, aby mal hmyz dostatok potravy - vytvorili sme rozárium, aby sa hmyz príliš nerozmnožil - vytvorili sme vtáčiu oázu a búdky pre netopiere. Naše deti si to uvedomujú.

Radi by sme viac využívali priestor komunitnej školskej záhrady vo vyučovacom proce-

se. Pilotne by minimálne dva krát do mesiaca každá trieda našej školy využívala exteriér školy na učenie von. Skvalitniť vyučovací proces by nám pomohli rôzne identifikačné klúče na určovanie organizmov, lupy, ďalekokohľady, sady špeciálnych nádobiek na odchyt a pozorovanie živočíchov, prístroje na me-

ranie vlastnosti pôdy, vody, lisy na rastliny, výtvarné pomôcky pri tvorbe questov, hier, násteniek, prezentácií, pri rovesníckom vzdelávaní. Radi by sme však aj areál upravili po odbornej stránke - informačnými tabuľami a vybudovaním suchého mýrika pre jaštečky.

Preto nás teší finančná podpora

Nadácie ZSE. Je to pre nás štart a veľký záväzok. Verím, že neusklameme.

Dakujeme pánovi Brontvajovi, ktorý už pracuje na informačných tabuliach. Texty pripravíme spoločne so žiakmi. Budú poučné a zároveň hravé.

Anna Melišková

Záložka do knihy spája školy

Žiaci prvého stupňa sa už niekoľko rokov pravidelne zapájajú do medzinárodného česko-slovenského projektu pre základné školy Záložka do knihy spája školy. Tento rok to už bol jedenásty ročník. Cieľom tohto projektu je vzbudzovať a prehľbovať záujem žiakov o čítanie. Téma, na ktorú mali vyrobiť záložky - Radost' z čí-

tania ukrytá vo veršoch básní alebo v próze.

Naši žiaci pod vedením triednych učiteľiek sa s nadšením pustili do tvorivej činnosti. Prváci, keďže ešte nevedia čítať, počúvali rozprávky v podaní pani učiteľiek a spoločne vytvorili záložky do knihy o zvieratkách. Druháci vytvorili záložky na tému Krtko a

dáždnik a tretiaci čírali rozprávky už samostatne a na ich záložkách sme videli známe aj menej známe rozprávkové postavy. Štvrtáci sa inšpirovali pútavými príbehmi Osmijanku. Spoločne sme vytvorili 89 záložiek, ktoré sme poslali do našej partnerskej školy Tymov v Česku. Netrpezlivo sme čakali na zásielku záložiek z Čes-

ka. Z partnerskej školy k nám okrem záložiek sme dostali aj priateľský list od piatakov a materiál o ich škole, obci aj o ich okolí.

Aj touto nenásilnou formou sme sa snažili rozvíjať u žiakov kladný vzťah ku knihám a k čítaniu.

Margita Ferancová

Pokračovanie zo strany 4.

b. do plastov nepatria: podlahové krytiny, guma, plasty znečistené chemickými látkami a zvyškami jedál, plasty znečistené biologickým odpadom, a pod.

c. obaly z plastov je potrebné stlačiť a do vriec ukladať tak, aby sa zmenšíl ich objem a zaberali čo najmenej miesta

5. Kovy sa zbierajú do červených plastových kontajnerov alebo kovových kontajnerov označených nálepkou „kovové obaly“

a. do kovových obalov patria: čisté plechovky a konzervy, kovové súčiastky, drôty, kovový šrot, ocel, farebné kovy, obaly z kovov očistené o ich obsah.

b. do kovových obalov nepatria: hrubo znečistené kovové obaly, obaly zo sprejov a tlakových nádob

c. konzervy a plechovky pred odvzdaním do nádoby je potrebné vypláchnut', aby v nich nezostali zvyšky jedál a nápojov a plechovky je potrebné stlačiť.

6. VKM (tetrapaky) sa zbierajú do prieľahdlných plastových vriec, prostredníctvom školského zberu alebo na zbernom dvore

a. do VKM (tetrapakov) patria: viacvrstvové obaly od mlieka alebo džúsov, smotany a iných potravinárskych výrobkov, kozmetiky.

b. do VKM (tetrapakov) nepatria: znečistené VKM (tetrapaky), viacvrstvové obaly od kávy, vreckových polievok.

c. VKM (tetrapaky) je potrebné umyť a stlačiť, aby sa zmenšíl ich objem a zaberali čo najmenej miesta.

7. Sklo sa zbiera do zelených plastových kontajnerov alebo kovových kontajnerov označených nálepkou „sklo“

a. do skla patrí: sklenené fľaše, sklenené nádoby, obaly zo skla, sklenené poháre, okenné sklo a pod.

b. do skla nepatri: keramika, por-

celán, zrkadlá, dymové sklo, žiarovky, žiarivky, obrazovky, silne znečistené sklo (farbami, potravinami) a pod.

8. Biologický odpad je každá domácnosť povinná kompostovať v kompostéroch alebo voziť do kontajnerov na zbernom dvore. Bioodpad nepatrí do nádob na komunálny odpad. Taktiež sa zakazuje bioodpad spáľovať.

a. do bioodpadu patrí: tráva, lístie, piliny, drevná štiepka, burina, pozberové zvyšky z ovocia a zeleniny, zhniaté ovocie a zelenina a biologický odpad z kuchyne: napr. zvyšky z čistenia ovocia a zeleniny, kávové zvyšky, čajové vrecúška, škrupiny z vajec atď.

b. do bioodpadu nepatrí: komunálny odpad, papier, plasty, sklo, kovové obaly, tetrapaky, uhynuté zvieratá, zvyšky z jedál, kosti, mäsové výrobky a mliečne výrobky.

Prevádzkovateľ kuchyne zodpovedá za svoj biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad. Zakázané je skrmovanie, používanie drvíčov a vypúšťanie do obecnej kanalizácie, dávať tento odpad do nádob určených na zber komunálnych odpadov v obci.

9. Zber jedlých olejov a tukov sa zabezpečuje na zbernom dvore. Jedlé oleje a tuky sa zbierajú do plastových fliaš s funkčným uzáverom, ktoré si občania zabezpečujú samostatne.

a. do jedlých olejov a tukov patria: oleje a tuky z prípravy jedál, zvyšky nespotrebovaných olejov, prepalené oleje, zvyšky masla či tuku.

b. medzi jedlé oleje a tuky nepatria motorové, hydraulické, či iné oleje a tuky, ktoré neboli pôvodne určené na konzumáciu, či na prípravu jedla. Zakazuje sa zbavit' použitých jedlých olejov a tukov vypúšťaním do kanalizácie.

10. Objemný odpad sa zbiera do veľkokapacitného kontajnera

umiestneného na zbernom dvore

a. medzi objemný odpad patrí starý nábytok, sedačky, kreslá, koberce atď.

b. medzi objemný odpad nepatri: komunálny odpad, papier, plasty, sklo, kovové obaly, tetrapaky, biologický odpad, konáre, elektroodpad, baterky atď.

11. Odpad z domácností s obsahom škodlivých látok sa zbiera na zbernom dvore do kontajnerov na to určených.

a. medzi odpad z domácností s obsahom škodlivých látok patrí: použité batérie a akumulátory, odpadové motorové a mazacie oleje, rozpúšťadlá, staré farby, lepidlá, laky, handry a rukavice znečistené olejom, farbami a obaly znečistené nebezpečnými látkami, tlakové nádoby, pesticídy.

12. Textil a šatstvo sa zbiera do špeciálnych kontajnerov, ktoré sú rozmiestnené v obci na miestach na to určených.

a. medzi textil a šatstvo patrí: obliečenie, deky, prikrývky, záclony, posteľná bielizeň, topánky, klobúky, čiapky, šále, rukavice, prípadne iné druhy šatstva a textilu. Textil sa odovzdáva do nádoby čistý a zabalený do igelitovej tašky.

b. medzi textil a šatstvo nepatri: komunálny odpad, papier, plasty, sklo, kovové obaly, tetrapaky, bioodpad a iný odpad.

13. Elektroodpad môžu občania prostredníctvom mobilného zberu v stanovený deň určeným spôsobom bezplatne odovzdať na určenom mieste alebo počas celého roka na zbernom dvore. Elektroodpad je možné odovzdať aj v rámci spätného odberu do predajní elektrospotrebiciarov – kus za kus pri všetkých elektrospotrebicioch (napr. pri kúpe novej práčky – odovzdám starú práčku), pri malých elektrospotrebicioch rozmer do 25 cm (napr. fén, kanvica) a žiarovky a žiarivky je možné odovzdať do predajní elektros-

potrebičov aj bez zakúpenia nových elektrozariadení.

a. medzi elektroodpad patria: televízory, rádiá, elektronické hračky, počítačová technika, telekomunikačná technika, videá, žiarovky, žiarivky, lampy, mobily, ohrievače, kávovary, práčky, chladničky, elektromotory, ručné elektrické náradie, predajné automaty a pod.

b. medzi elektroodpad nepatria: plynové variče, vypínače a zásuvky, svetelné reklamy, svetelná signalizácia, kovy, plasty, papier, drevo, zmesový komunálny odpad, či iné odpady.

14. Použité batérie a akumulátory ktoré sú súčasťou elektroodpadu z domácností sa zbierajú spolu s týmto odpadom. Použité batérie a akumulátory sa zbierajú spoločne s odpadom z domácností s obsahom škodlivých látok – 2x ročne alebo celoročne na zbernom dvore do kontajnerov na to určených. Prenosné batérie a akumulátory je možné odovzdať aj na obecnom úrade obce do kontajnera na to určeného. Malé tužkové baterky a automobilové batérie a akumulátory je možné odovzdať aj v rámci spätného zberu do predajní, ktoré predávajú dané druhy bateriek.

a. do použitých batérií a akumulátorov patria: prenosné (gombíkové, tužkové) a automobilové batérie a akumulátory.

b. do použitých batérií a akumulátorov nepatria: priemyselné batérie a akumulátory, iné odpady s obsahom škodlivých látok ako sú samotné batérie a akumulátory, odpady, zmesový komunálny odpad, či iné odpady.

15. Nespotrebované lieky a zdravotnícke pomôcky je potrebné odovzdať do verejných lekární.

16. Konečný používateľ pneumatiky je povinný pneumatiku po tom, ako sa stala odpadovou pneumatikou, odovzdať distribútorovi pneumatík (autoservis, pneuservis) alebo na zbernom dvore.

Uznesenia zo zasadania obecného zastupiteľstva

Uznesenie z obecného zastupiteľstva, konaného dňa 12. októbra 2020 v Oravskej Jasenici

Uznesenie číslo 218/2020

Obecné zastupiteľstvo v Oravskej Jasenici berie na vedomie:

Správu o výchovno – vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach za školský rok 2019/2020.

Počet poslancov: 7

Mgr. Juraj Feranec, Martin Graňák, Mgr. Margaréta Koptová, Iveta Kušnierová, Peter Laštík, Dominik Madleňák, Ing. Filip Madleňák

Za uznesenie: 6

Mgr. Juraj Feranec, Martin Graňák, Mgr. Margaréta Koptová, Iveta Kušnierová, Dominik Madleňák, Ing. Filip Madleňák

Zdržal sa: 0

Neprítomní: 1 Peter Laštík

Uznesenie prijaté

Uznesenie číslo 219/2020

Obecné zastupiteľstvo v Oravskej Jasenici schvaluje:

Inominátnu zmluvu medzi Obcou Oravská Jasenica a nájomcom Oravskou vodárenskou spoločnosťou a. s. Dolný Kubín o spolufinancovaní stavby „Oravská Jasenica, Lanov jarok – rozšírenie vodovodu a kanalizácie

Počet poslancov: 7

Mgr. Juraj Feranec, Martin Graňák, Mgr. Margaréta Koptová, Iveta Kušnierová, Peter Laštík, Dominik Madleňák, Ing. Filip Madleňák

Za uznesenie: 6

Mgr. Juraj Feranec, Martin Graňák, Mgr. Margaréta Koptová, Iveta Kušnierová, Dominik Madleňák, Ing. Filip Madleňák

Zdržal sa: 0

Neprítomní: 1 Peter Laštík

Uznesenie prijaté

Uznesenie číslo 220/2020

Obecné zastupiteľstvo v Oravskej Jasenici schvaluje:

Návratnú finančnú výpomoc vo výške 40 900 € zo štátnych finančných aktív na výkon samosprávnych pôsobnosti z dôvodu kompenzácie výpadku dane z príjmov fyzických osôb v roku 2020 v dôsledku pandémie COVID 19.

Počet poslancov: 7

Mgr. Juraj Feranec, Martin Graňák, Mgr.

Margaréta Koptová, Iveta Kušnierová, Peter Laštík, Dominik Madleňák, Ing. Filip Madleňák

Za uznesenie: 6

Mgr. Juraj Feranec, Martin Graňák, Mgr. Margaréta Koptová, Iveta Kušnierová, Dominik Madleňák, Ing. Filip Madleňák

Zdržal sa: 0

Neprítomní: 1 Peter Laštík

Uznesenie prijaté

Uznesenie číslo 221/2020

Obecné zastupiteľstvo v Oravskej Jasenici berie na vedomie:

Žiadosť o predaj parcely C-KN 3598/7 zastavaná plocha o výmere 111 m² a parcely C-KN 3598/6 o výmere 7 m² pre Václava Feranca a Emília Ferancovú obaja trvale bytom Oravská Jasenica č.d.111. Žiadosť sa odkladá na pre jednanie na budúce obecné zastupiteľstvo.

Počet poslancov: 7

Mgr. Juraj Feranec, Martin Graňák, Mgr. Margaréta Koptová, Iveta Kušnierová, Peter Laštík, Dominik Madleňák, Ing. Filip Madleňák

Za uznesenie: 6

Mgr. Juraj Feranec, Martin Graňák, Mgr. Margaréta Koptová, Iveta Kušnierová, Dominik Madleňák, Ing. Filip Madleňák

Zdržal sa: 0

Neprítomní: 1 Peter Laštík

Uznesenie prijaté

Uznesenie číslo 222/2020

Obecné zastupiteľstvo v Oravskej Jasenici berie na vedomie:

Žiadosť p. Petra Čiernika, bytom Oravská Jasenica 335 o odkúpenie časti pozemku parcellné číslo C-KN 1436/39. Žiadosť sa odkladá na pre jednanie na budúce obecné zastupiteľstvo.

Počet poslancov: 7

Mgr. Juraj Feranec, Martin Graňák, Mgr. Margaréta Koptová, Iveta Kušnierová, Peter Laštík, Dominik Madleňák, Ing. Filip Madleňák

Za uznesenie: 6

Mgr. Juraj Feranec, Martin Graňák, Mgr. Margaréta Koptová, Iveta Kušnierová, Dominik Madleňák, Ing. Filip Madleňák

Zdržal sa: 0

Neprítomní: 1 Peter Laštík

Uznesenie číslo 223/2020

Obecné zastupiteľstvo v Oravskej Jasenici berie na vedomie:

Žiadosť p. Dušana Laštíka, bytom Oravská Jasenica č.d.447 o odkúpenie časti pozemku parcellné číslo C-KN 378/1 39. Žiadosť sa odkladá na pre jednanie na budúce obecné zastupiteľstvo.

Počet poslancov: 7

Mgr. Juraj Feranec, Martin Graňák, Mgr. Margaréta Koptová, Iveta Kušnierová, Peter Laštík, Dominik Madleňák, Ing. Filip Madleňák

Za uznesenie: 6

Mgr. Juraj Feranec, Martin Graňák, Mgr. Margaréta Koptová, Iveta Kušnierová, Dominik Madleňák, Ing. Filip Madleňák

Zdržal sa: 0

Neprítomní: 1 Peter Laštík

Uznesenie prijaté

Uznesenie číslo 224/2020

Obecné zastupiteľstvo v Oravskej Jasenici berie na vedomie:

Žiadosť p. Jána Smolára bytom Oravská Jasenica č.d.263 o odkúpenie i pozemku parcellné číslo C-KN 600/4 . Žiadosť sa odkladá na pre jednanie na budúce obecné zastupiteľstvo.

Počet poslancov: 7

Mgr. Juraj Feranec, Martin Graňák, Mgr. Margaréta Koptová, Iveta Kušnierová, Peter Laštík, Dominik Madleňák, Ing. Filip Madleňák

Za uznesenie: 6

Mgr. Juraj Feranec, Martin Graňák, Mgr. Margaréta Koptová, Iveta Kušnierová, Dominik Madleňák, Ing. Filip Madleňák

Zdržal sa: 0

Neprítomní: 1 Peter Laštík

Uznesenie prijaté

Uznesenie číslo 225/2020

Obecné zastupiteľstvo v Oravskej Jasenici žiada:

Starostu obce p. Ing. Karola Graňáka na základe žiadosti občanov v časti obce „Úboč“ riešiť rozšírenie miestneho rozhlasu v tejto časti obce.

Počet poslancov: 7

Mgr. Juraj Feranec, Martin Graňák, Mgr. Margaréta Koptová, Iveta Kušnierová, Peter Laštík, Dominik Madleňák, Ing. Filip Madleňák

Za uznesenie: 6

Mgr. Juraj Feranec, Martin Graňák, Mgr. Margaréta Koptová, Iveta Kušnierová, Dominik Madleňák, Ing. Filip Madleňák

Zdržal sa: 0

Neprítomní: 1 Peter Laštík

Uznesenie prijaté

V Oravskej Jasenici, dňa 12. októbra 2020

Ing. Karol Graňák

Uznesenie z obecného zastupiteľstva, konaného dňa 17. júla 2020 v Oravskej Jasenici

Uznesenie číslo 215/2020

Obecné zastupiteľstvo v Oravskej Jasenici schvaľuje:

Ukončenie dohody so Spoločným stavebným úradom Námestovo z roku 2013.

Počet poslancov: 7

Mgr. Juraj Feranec, Martin Graňák, Mgr. Margaréta Koptová, Iveta Kušnierová, Peter Laštík, Dominik Madleňák, Ing. Filip Madleňák

Za uznesenie: 6

Mgr. Juraj Feranec, Mgr. Margaréta Koptová, Iveta Kušnierová, Peter Laštík, Dominik Madleňák, Ing. Filip Madleňák

Zdržal sa: 0

Neprítomní: 1 Martin Graňák

Uznesenie prijaté

Uznesenie číslo 216/2020

Obecné zastupiteľstvo v Oravskej Jasenici schvaľuje:

Zmluvu o zriadení spoločného stavebného úradu uzatvorenú podľa § 20a zákona číslo 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov s Mestom Námestovo.

Počet poslancov: 7

Mgr. Juraj Feranec, Martin Graňák, Mgr. Margaréta Koptová, Iveta Kušnierová, Peter Laštík, Dominik Madleňák, Ing. Filip Madleňák

Za uznesenie: 6

Mgr. Juraj Feranec, Mgr. Margaréta Koptová, Iveta Kušnierová, Peter Laštík, Dominik Madleňák, Ing. Filip Madleňák

Zdržal sa: 0

Neprítomní: 1

Martin Graňák

Uznesenie prijaté

Uznesenie číslo 217/2020

Obecné zastupiteľstvo v Oravskej Jasenici žia-dá:

Starostu obce p. Ing. Karola Graňáka podpí-sať zmluvu o zriadení Spoločného stavebného úradu s Mestom Námestovo.

Počet poslancov: 7

Mgr. Juraj Feranec, Martin Graňák, Mgr. Margaréta Koptová, Iveta Kušnierová, Peter Laštík, Dominik Madleňák, Ing. Filip Madleňák

Za uznesenie: 6

Mgr. Juraj Feranec, Mgr. Margaréta Koptová, Iveta Kušnierová, Peter Laštík, Dominik Madleňák, Ing. Filip Madleňák

Zdržal sa: 0

Neprítomní: 1 Martin Graňák

Uznesenie prijaté

V Oravskej Jasenici, dňa 17. júla 2020

Ing. Karol Graňák

Pokračovanie zo strany 6.

Panny Márie v strednej Európe je tam kaplnka Božieho milosrdenstva, obrazy sestry Faustíny a J. Pavla II., 30 kaplniek s relikviami svätých, novovybudovaná zvonica J. Pavla II. majstrami z Rabče, brána rodiny a nový križ, ktorý darovala Detva. Duchovný zážitok bol umocnený odborným vý-

kladom sprievodkyne. Z tohto miesta je nádherný výhľad na veľkú časť Považia, čo tiež prispieva k dobrému pocitu z navštíveného miesta, pocitu, že človek je bližšie k Bohu. Kvôli už spomínanej situácii sme toto miesto navštívili v málo-početnej skupine.

Druhá akcia je realizácia adventného venca. Táto nedlhá

tradícia je už neodmysliteľnou súčasťou obce. Stavba drevenej konštrukcie venuca je náročná, preto sme radi, že tento rok prišli i noví muži, ktorí predtým nechodievali. Touto cestou všetkým, ktorí pomáhali, ďakujeme. Slávnostné posvätenie venuca, ktoré poznáme z minulých rokov, prebehlo teraz v komornej atmosfére.

Výbor ZO JDS praje všetkým svojim členom a zároveň všetkým obyvateľom milostou naplnené vianočné sviatky, nech ich všetci spoločne prežívame v radostnej, pokojnej atmosfére a v zdraví. Zároveň prajeme všetkým šťastný, požehnaný a bezkoronový celý rok 2021.

Výbor ZO JDS